

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: B3-40P/63/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1323201896
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dáša Onuferová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1323201896.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava III, v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: D. E., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec, Krátka 1, Senec, dieťa rodičov: navrhovateľka/ matka - S..M..S.. X. G. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXXX/XX, G., právne zastúpená: Palkovič advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Kapitulská 20, Trnava, IČO: 47 255 609, otec - S. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ulica 1. mája XXX/XX, X., o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní o nahradenie súhlasu otca, takto

rozhodol:

Súd dočasne nahrádza súhlas namiesto otca S. E., narodeného XX.XX.XXXX, so zápisom maloletého D. E., narodeného XX.XX.XXXX, do prvého ročníka na Základnú školu Felix, Vážska 32, Bratislava Vrakuňa, v školskom roku 2023/2024, a to až do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Dňa 26.04.2023 bol tunajšiemu súdu doručený návrh vo veci samej spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe ktorého sa navrhovateľka domáhala, aby súd rozhodol, že uznesením o nariadení neodkladného opatrenia dočasne nahrádza súhlas namiesto otca S. E., narodeného XX.XX.XXXX, trvale bytom ulica 1. mája XXX/XX, X., so zápisom maloletého D. E., narodeného XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/XX, G. do prvého ročníka, na Základnú školu Felix, Vážska 32, Bratislava Vrakuňa v školskom roku 2023/2024, a to až do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci o nahradenie súhlasu otca S. E., narodeného XX.XX.XXXX, trvale bytom ulica 1. mája XXX/XX, X. súdom, so zápisom maloletého D. E., narodeného XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/XX, v školskom roku 2023/2024 Bernolákovo do prvého ročníka, na Základnú školu Felix, Vážska 32, Bratislava Vrakuňa.

2. Oba návrhy matka odôvodnila tým, že Rozsudkom vydaným Okresným súdom Trnava pod sp. zn. 40P/20/2018 - 1685 zo dňa 11.09.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 02.06.2021, č.k. 26CoP/9/2021 - 1926 bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia sú v zmysle rozsudku oprávnení a povinní na zastupovanie maloletého a spravovanie jeho majetku v bežných veciach. Maloletý navštevuje v súčasnosti súkromnú materskú školu PrimaKids Senec, školné v tejto materskej škole je vo výške 428,- Eur mesačne. Uvedená suma neobsahuje stravnú jednotku pre maloletého na deň, ktorá je vo výške 4,50 Eur na jeden deň. Náklady maloletého na návštevu tejto súkromnej materskej školy znáša v plnom rozsahu matka, pretože otec v zmysle rozsudku plní vyživovaciu povinnosť voči maloletému v sume bežného výživného vo výške 170,- Eur mesačne. Maloletý 08.01.2023 dovŕšil vek šesť rokov, a teda počnúc mesiacom september 2023 nastupuje povinnú školskú dochádzku. Voľnočasové aktivity maloletého sú Parkour - pohybová prípravka - Big Street Senec, za ktorý sa platí mesačný poplatok vo výške 37,- Eur. Maloletý má rád futbal, a preto má matka v pláne zabezpečiť mu mimoškolskú aktivitu - futbalový krúžok. Matka je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke so sestrou maloletého, ktorá má v čase podania tohto návrhu 1 rok a 4 mesiace. Matka pred nástupom na materskú dovolenku a následne na rodičovskú dovolenku pracovala u zamestnávateľa v Trnave, svoj návrat do tohto zamestnania po ukončení rodičovskej dovolenky neplánuje. Plánuje s ohľadom na bydlisko, ktorým je G., záujmy a potreby maloletého, dostupnosť pracovných príležitostí,

finančného ohodnotenia, ako aj geografickú dostupnosť spoločného bydliska od Bratislavy a menšiu časovú náročnosť na dochádzanie z G. do G., zamestnať sa práve v G.. Začiatkom tohto roka, z dôvodu dovŕšenia veku pre povinnú školskú dochádzku, začala matka riešiť otázku zápisu maloletého na základnú školu. Zaujímal sa o možnosti nástupu maloletého na povinnú školskú dochádzku v spádovej škole podľa bydliska maloletého v G.. Narazila na problém, ktorý bol aj medializovaný, a teda ďaleko nadlimitný počet detí spĺňajúcich podmienku veku pre povinnú školskú dochádzku v školskom roku 2023/2024 v porovnaní k počtu miest v základnej škole, ktorá je spádovou školou maloletého podľa § 20 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z.z., kde je prognóza čo sa týka podmienok vzdelávania (vyučovanie v kultúrnom dome, fluktuácia učiteľov kvôli menej atraktívnym pracovným podmienkam) naozaj nie veľmi pozitívna. Začala teda aktívne preverovať možnosti nástupu maloletého aj na základné školy, s ohľadom na bydlisko maloletého a dopravnú dostupnosť, a to konkrétne v meste N. a v G.. Štátne základné školy v oblasti, kde má maloletý bydlisko, neprichádzali do úvahy, pretože majú tiež vysoké stavy žiakov, a žiadna štátna základná škola v okolí bydliska maloletého neprijíma deti, ktorých trvalé bydlisko nie je v spádovej oblasti tejto základnej školy podľa zákona. Z uvedeného dôvodu začala matka preverovať aj možnosti vzdelávania maloletého na súkromnej základnej škole. Podmienky vzdelávania na týchto školách sú diametrálne odlišné, od podmienok, ktoré sú v súčasnosti v G., čo je jednoznačne v záujme maloletého. Matka o problémoch v spádovej škole, ako aj o ďalších možnostiach štúdia maloletého otca informovala emailom zo dňa 17.02.2023, oslovila ho s požiadavkou na riešenie tejto situácie a iniciovala komunikáciu a prípadnú následnú dohodu rodičov v tejto otázke. S ohľadom na stabilitu školského prostredia, vyučovanie v menších kolektívoch a tým pádom väčší priestor pre venovanie sa maloletému, elimináciu stresov zo zmien v škole, ako aj možnosti mimoškolských aktivít v prospech maloletého, informovala otca, že súkromná základná škola Felix, so sídlom v Bratislava Vrakuňa, ktorá je dostupná približne rovnako ako materská škola, ktorú maloletý ešte stále navštevuje, otvára dve triedy prvákov, kde sa bude vyučovať v kolektívoch cca 20 detí na jednu prvácku triedu. Otca uviedla do predbežnej prihlášky maloletého na túto základnú školu, na základe čoho mu boli odosielané zo školy informácie o pohovoroch s rodičmi a zápisoch prvákov. Matka ďalej v e-maile zo dňa 17.02.2023 otcovi navrhla, že v súvislosti s nákladmi na zápis a školné, ktoré by v prípade súhlasu otca so zápisom maloletého na túto základnú školu bola povinná uhrádzať, a ktoré sú v asi rovnakej výške ako náklady na súkromnú materskú školu, ktorú maloletý navštevuje, nebude od neho požadovať a navrhla, že v súvislosti s týmito nákladmi nebude iniciovať konanie o zvýšenie výživného na maloletého. Otec dňa 06.03.2023 odoslal matke email, že nesúhlasí s prijatím maloletého do súkromnej školy, ale okrem nesúhlasu neuviedol žiadne dôvody, prečo s týmto navrhnutým postupom nesúhlasí a nenavrhol ani žiadne iné riešenie situácie. Matka opätovne kontaktovala otca s požiadavkou na doriešenie situácie emailom zo dňa 17.03.2023, v rámci ktorého mu predložila návrh dohody rodičov, ktorým sa matka zaväzuje, že bude znášať všetky náklady súvisiace so zápisom a školným maloletého v Základnej škole Felix. Na tento návrh otec reagoval telefonicky dňa 03.04.2023 a matke uviedol, že nesúhlasí so súkromnou Základnou školou Felix, že nepodpíše prihlášku ako zákonný zástupca Maloletého, že nepodpíše ani zmluvu o prijatí maloletého na vzdelávanie a s matkou neuzavrie ani rodičovskú dohodu, znovu bez akéhokoľvek vysvetlenia, či návrhu riešenia situácie, že maloletý počnúc septembrom 2023 nastupuje na povinnú školskú dochádzku. Zápisy prvákov na základné školy prebiehajú v mesiaci apríl 2023 a následne v prípade prijatia žiaka do základnej školy, v niektorých prípadoch, resp. v prípade súkromných základných škôl, rodičia uzatvárajú zmluvu o prijatí na štúdium v priebehu mesiaca máj 2023. Zápis v súkromnej Základnej škole Felix, na ktorom sa otec nezúčastnil, prebehol dňa 14.04.2023. V súčasnosti matka čaká na rozhodnutie o prijatí, resp. neprijatí maloletého na štúdium na tejto základnej škole. V prípade, že bude rozhodnutie školy kladné, bude potrebné do konca mája 2023 uzatvoriť zmluvu o vzdelávaní, ktorú by mali podpísať obaja rodičia. Keďže otec s danou školou nesúhlasí a nevníma túto školu ako školu v záujme maloletého, matka sa musí domáhať nahradenia súhlasu otca súdom, aby maloletý mohol túto školu navštevovať.

3. Na preukázanie svojich tvrdení súdu predložila nasledovné písomné dôkazy: Rozsudok Okresného súdu Trnava, sp.zn. 40P/20/2018 - 1685, zo dňa 11.09.2020 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 02.06.2021, č.k. 26CoP/9/2021 - 1926, návrh dohody rodičov predložený otcovi, emailová komunikácia zo dňa 17.02.2023, emailová komunikácia zo dňa 06.03.2023.

4. V zmysle článku 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty - zmluvné strany musia vynaložiť všetko úsilie, aby zabezpečili uznanie princípu, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia, prípadne poručníci, majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Najlepšie záujmy dieťaťa budú pritom ich prvoradou starostou.

5. Podľa článku 27 bod 1 až 4 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa na životnú úroveň potrebnú pre jeho telesný, duševný, mravný a sociálny rozvoj. Rodičia alebo iné osoby, ktoré sa o dieťa starajú, majú prvoradú zodpovednosť za zabezpečenie životných podmienok nevyhnutných pre jeho rozvoj. Štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, v súvislosti s podmienkami daného štátu a v rámci svojich možností, musia prijať potrebné opatrenia za účelom poskytnutia pomoci rodičom a iným osobám, ktoré sa starajú o dieťa, pre vykonávanie tohto práva a v prípade potreby musia poskytovať materiálnu pomoc a podporovať programy, predovšetkým v súvislosti so zabezpečením potravín, oblečenia a bývania.

6. Podľa článku 5. Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

7. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 360 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

9. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

10. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

11. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení zákona č. 87/2017 Z. z. (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

13. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

14. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

15. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

16. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

17. Podľa § 35 Zákona o rodine, pokiaľ rodičia nedokážu pri rozhodovaní o podstatnej veci, súvisiacej s výkonom rodičovských práv a povinností dosiahnuť zhodu, môže sa ktorýkoľvek z nich obrátiť na súd, aby rozhodol.

18. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

19. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Súd musí vždy vziať do úvahy, že prijatie navrhovaného neodkladného opatrenia súdom v konaní starostlivosti o maloletých si vyžaduje nielen bezodkladnú úpravu pomerov na strane účastníkov konania, ale predovšetkým samotný záujem maloletého dieťaťa na jeho nariadení. Súd preto môže nariadiť len také neodkladné opatrenie, ktoré postačuje na dosiahnutie tohto účelu, nesmie voliť neodkladné opatrenie, ktorým by sa zbytočne, nevhodne a dokonca nezvratne zasahovalo do práv účastníkov konania.

21. Vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich práv a záujmov, ešte pred ich porušením alebo ohrozením. Všeobecné zásady, charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia, sa vzťahuje aj na konanie vo veciach maloletých. Súd sú povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenie, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

22. Súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nemá úplné informácie ani všetky dôkazy, vychádza len zo skutočností, ktoré uvedie navrhovateľ v návrhu a z priložených dôkazov, predpokladajúc, že skutočnosti tam uvedené sa zakladajú na pravde. Vychádzajúc z uvedenej premisy, súd dospel k záveru o existencii neodkladnej potreby o naliehavosti dočasnej úpravy pomerov účastníkov náhradou vôle otca maloletého so zápisom dieťaťa do 1. ročníka základnej školy.

23. Navrhovateľka listinnými dôkazmi osvedčila skutočnosti tvrdené v návrhu, keď z obsahu e-mailovej komunikácie medzi rodičmi jednoznačne vyplýva, že matka sa vo veci zápisu maloletého D. snažila o dohodu s otcom maloletej, zasielala mu písomné návrhy, záležitosti týkajúce sa výberu školy riešili aj telefonicky. Dokonca mu predložila návrh dohody, že nebude od otca požadovať zvýšené výživné súvisiace s nákladmi na štúdium maloletého.

24. Súd konštatuje, že matka osvedčila súdu dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia v rozsahu uvedenom v petite návrhu aj z dôvodu, že otec síce so zápisom maloletého na súkromnú základnú školu nesúhlasil, ale nenavrhol žiadnu alternatívu, kde by mohol byť maloletý zapísaný. Okrem strohého konštatovania, že s návrhom matky nesúhlasí, neuviedol svoju predstavu a možnosti, ktoré by bolo možné pri rozhodovaní zohľadniť. Preto súd prihliadal najmä na skutočnosť, že vzdialenosť základnej školy je rovnaká ako vzdialenosť materskej školy, ktorú v súčasnosti maloletý navštevuje, a preto maloletý nebude pociťovať zásadný rozdiel v dochádzaní do školského zariadenia. Zároveň matka po skončení materskej dovolenky deklarovala svoj záujem zamestnať sa v Bratislave, a preto bude môcť spojiť cestu do práce s odvozom maloletého do školy. Z uvedených dôvodov, berúc do úvahy v prvom

rade záujem maloletého, ktorý má prioritu pred všetkými ostatnými aspektmi v rozhodovaní súdu o maloletom dieťati, súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v plnom rozsahu vyhovel, keďže navrhovaná základná škola, aj podľa verejne dostupných informácií na internete, spĺňa všetky atribúty školského zariadenia poskytujúceho vzdelania na veľmi dobrej úrovni.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 a 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Nariadené neodkladné opatrenie v časti zákazu žalovanému dočasne vstupovať do domu je vykonateľné vyhlásením (§ 332 ods. 2 CSP). Nariadené neodkladné opatrenie v časti zákazu priblíženia sa a zákazu kontaktovania je vykonateľné doručením (§ 332 ods. 1 CSP). Uznesenie je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).